

РОЛЯТА НА ИНТЕРАКТИВНИТЕ ВРЪЗКИ В ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ (СПЕЦИАЛНОСТ „СЕЛСКИ ТУРИЗЪМ“, ПРОФЕСИЯ „ОРГАНИЗАТОР НА ТУРИСТИЧЕСКА АГЕНТСКА ДЕЙНОСТ“)

Мариана Йорданова, Даринка Бойчева, Десислава Иванова
Професионална гимназия по селско стопанство и хранителни технологии - Шумен

Резюме. Системното и последователно реализиране на интерактивните връзки в процеса на обучение по "Наставяване и обслужване в къща за гости", "Туристически ресурси", "Екскурзоводство и анимация, Информационни технологии и Чужд език по професия (английски език) допринася за повишаване ефективността на учебно-възпитателния процес.

Keywords: interactive relationships, creative thinking, creativity, virtual tours, natural and cultural resources, accommodation

В настоящата педагогическа практика учениците са поставени в ситуации, за решаването на които се изисква предварителна подготовка, стимулиране на въображението, умствените способности и „учене чрез преживяване“ превръщане на ученика в активен субект на учебната дейност, който оценява, анализира, взема решения, защитава избрана позиция, твори. Включилите се гимназисти обогатяват своите познания за България като туристическа дестинация и затвърждават своите комуникативни и практически професионални умения на български и чужд език в атмосфера на партньорство чрез представяне на туристически оферти и екскурзоводски беседи, решаване на задачи за разпознаване на туристически забележителности и употреба на специфична терминология на чужд език. Така се реализира целта - да се изграждат личности, които са добре подготвени и квалифицирани кадри, готови за съвременните условия на труда, както в България, така и на европейския пазар на труда.

„Открий в миналото, оцени в настоящето, остави за бъдещето“

Присъединяването ни към Европейския съюз определя посоката и параметрите на цялостното развитие на страната, включително и на промените, които настъпват в системата на образованието. Следователно тези промени трябва да се обосновават, популяризират, аргументират с цел модернизиране на българското образование.

Интегрирането между няколко учебни предмета се налага като промяна, тъй като българското училище трябва да отговаря на потребностите на обществото, като в същото време се съхраняват традициите в българското образование. Последниците са: промени в учебното съдържание, методите на работа и начина на контрол.

Многообразието на различни предмети от професионалното направление и връзката с други учебни предмети, дават възможност за интегриране на знания по следните предмети: Настаняване и обслужване в къща за гости, Туристически ресурси, Екскурзоводство и анимация, Чужд език по професията (английски език) и Информационни технологии. Подготовката по тези учебни предмети е от съществено значение за професионалната подготовка на учениците.

В настоящата разработка е представена иновативна педагогическа практика за формиране на знания и умения, които ще подпомогнат развитието и утвърждаването на младите хора като граждани, познаващи и отстояващи позицията на България като туристическа дестинация. Така ще се активизира познавателната дейност, ще се повиши интересът към учебното съдържание, ще се стимулира въображението, мисловната дейност на учениците и ще се формира активна жизнена позиция и мотивирано отношение към заобикалящия ги свят.

Поставят се цели като:

1. Активизиране на творческото мислене и креативността.
2. Създаване на условия за интелектуално и личностно развитие на ученика, а училищният живот ще се обогати с нови форми на овладяване на знания и изяви на учениците, посредством разработването на проект под формата на виртуална разходка из България.
3. Създаване на партньорство чрез работа в екип за придобиване на професионални знания и лидерски умения, прилагайки метода „връстници обучават връстници”.
4. Проучване и представяне на природните и антропогенните туристически ресурси в България от учениците.
5. Осмисляне на ролята и значението на българското село за развитието на туризма, респ. икономиката в страната.
6. Прилагане на усвоените знания и придобитите умения за работа с ИКТ от учениците.
7. Осъществяване по професионален начин на вербална комуникация на чужд език.

Основна задача на разработката е учениците в училище да се чувстват пълноценни като вземат участие в творческа, изследователска, събирателска или краеведска дейност, постигната чрез:

- проучване и представяне на природните и антропогенните туристически ресурси в България от учениците;
- осмисляне на ролята и значението на българското село за развитието на туризма, респ. икономиката в страната;

- прилагане на усвоените знания и придобитите умения за работа с ИКТ от учениците;

- осъществяване по професионален начин на вербална комуникация на чужд език.

Поставените цели и задачи се постигат чрез употребата на разнообразни методи и средства:

1. Методи (интерактивни, презентирани, ролева игра и др.)

2. Средства:

- технически средства за обучение;

- нагледни средства (рекламни материали);

- словото на учителя.

С помощта на новите методи и техники на обучение се предава практическа насоченост на образованието и се повишава ефективността му. Използваните методи и средства повишават нагледността, улесняват възприемането, осмислянето и обобщаването.

Водейщо в настоящата разработка е:

1. Сформиране на екипи - работещи върху 12 туристически района в България - Шуменски, Добруджански, Странджански, Великотърновски, Еленски, Сливенски, Средногорие, Тетевенски, Троянски, Врачански, Пирински и Родопски район, които се представят под формата на екскурзоводска беседа или туристическа оферта.

2. Проучване на регионите чрез изследователска и събирателска дейност като туристически дестинации, представени в презентации. Избирайки определен туристически регион, се предоставя информация относно природните и антропогенните туристически райони, характерни за дадения регион - пещери, водопади, природни паркове и резервати, паметници на културата, музеи, къщи-музеи и др., под формата на екскурзоводска беседа.

3. Проучване на районите като туристически дестинации за развитие на селски туризъм и представяне на алтернативи на места за настаняване. В презентацията за всеки район са подбрани места за настаняване с характерна фолклорна музика, предоставящи възможност за отдих. Избирайки конкретна къща за гости, се предоставя информация даваща възможност да се направи избор относно настаняване, удобство, възможности за допълнителни занимания и атракции и ценова категория. Учениците представят различни туристически оферти, свързани с дадената дестинация.

4. Приложение на професионалната терминология на чужд език (английски език) и стандартите за туристическото обслужване. Вербалната комуникация на чужд език се осъществява по професионален начин, потапяйки учениците в реална езикова среда, участвайки в диалози, ролеви игри и задачи. Предоставената информация за туристическите ресурси и местата за настаняване се представя и на съответния чужд (английски) език. При евентуално затруднение с превода

се предлага възможност за използване на специално разработен вграден речник, включващ съответната професионална терминология, подобрени лексикални и граматични задачи, техните отговори, и съответния превод на английски език.

5. Прилагане на усвоените знания и придобитите умения за работа с ИКТ от учениците за презентиране на туристическите региони. Предлага се конкретно логическо проектиране и техническо решение. Използват се различни подходи и технологии, като средство за планиране, развитие и презентиране.

6. Изработване на задания за обратна връзка за всеки регион. Учениците, включващи се във виртуалната разходка из страната, обогатяват своите познания за България като туристическа дестинация и затвърждават комуникативните и практическите си професионални умения на български и английски език посредством:

- екскурзоводски беседи;
- оферти за места за настаняване;
- задачи за разпознаване на туристически забележителности;
- проверка на новите думи;
- задачи за самопроверка.

Настоящият материал предлага възможности за прилагане на добрата практика в други паралелки/класове на училището.

Събраният материал за туристическите региони в България се представя под формата на виртуална разходка от ученици в IX, X, XI и XII клас, специалност „Селски туризъм”, професия „Организатор на туристическа агентска дейност”. Включилите се в него обогатяват своите познания за България като туристическа дестинация и затвърждават своите комуникативни и практическите професионални умения на български и чужд език в атмосфера на партньорство чрез представяне на туристически оферти и екскурзоводски беседи, решаване на задачи за разпознаване на туристически забележителности и употреба на специфична терминология на чужд език.

Заклучение

Системното и последователно реализиране на интерактивните връзки в процеса на обучение по Настаняване и обслужване в къща за гости, Туристически ресурси, Екскурзоводство и анимация, Информационни технологии и Чужд език по професия (английски език) допринася за повишаване ефективността на учебно-възпитателния процес.

Една от основните задачи на образованието е изграждането на самостоятелно мислещи творчески личности, способни да прилагат придобитите знания при нови, динамични условия.

Прагматичната ориентация на образованието изисква доближаване към европейските стандарти и житейските ситуации в страната. Това насочва процеса на обогатяване на деловите, психическите, личностните и професионалните качества, развитие на рефлексията и към възбуждане на емоциите,

възприятията и преживяванията на децата, изграждане на качества, умения и получаване на знания по пътя „учене чрез преживяване”.

В настоящата разработка учениците са поставени в ситуации, за решаването на които се изисква предварителна подготовка, стимулиране на въображението и умствените способности, превръщане на ученика в активен субект на учебната дейност, който оценява, анализира, взима решения, защитава избрана позиция, твори. Така се реализира целта на урочната единица - да се изградят личности, които са добре подготвени и квалифицирани кадри, конкурентоспособни при съвременните условия на труда, както в България, така и на европейския пазар на труда.

ЛИТЕРАТУРА

- Андреев, М. (1987). *Дидактика*. София: Народна просвета.
Андреев, М. (1986). *Интегративни тенденции в обучението*. София: НП.
Бижков, Г. (1992). Методология на иновациите в образованието: иновационни стратегии, *Отворено образование*, 3.
Захариева, М. (1995). *Иновации в образованието*, София.
Иванов, И. (2011). *Интерактивни методи на обучение*.
Ташева, С., Павлов, Д. (2003). *Технологии на обучението при професионалната подготовка*. София: НОС.

THE ROLE OF INTERACTIVE CONNECTIONS IN VOCATIONAL TRAINING (SUBJECT: RURAL TOURISM, TOURIST AGENT)

Abstract. Systematic and consistent implementation of interactive connections in the process of training in different vocational subjects contributes to enhancing the effectiveness of the educational process.

✉ **Mrs. Mariana Yordanova, Mrs. Darinka Boicheva, Mrs. Desislava Ivanova**
Professional High School of Agriculture and Food Technology
8, Trakia str., block 12A, entr. 1, fl. 3,
Shoumen, Bulgaria
E-mail: mariana_jordanova_@abv.bg